

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Hegedűs D. Andreapártfogó ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű és dr. Horváth Péter ügyvéd, mint eseti gyám (címe) által képviselt kiskorú II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felperesnek a (jogtanácsos neve) jogtanácsos által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2017. szeptember 14. napján kelt 5.P.21.941/2015/65. számú ítélete ellen a felperes részéről 69. sorszám alatt és a Fővárosi Ítéltáblán 2.Pf.20.271/2018/5. szám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és azt állapítja meg, hogy az alperes azzal, hogy a ... számú ügyben a felperes által előterjesztett kérelmeket ésszerű időn belül nem bírálta el, megsértette a felperes magánélethez, családi élethez, valamint a kapcsolattartáshoz való jogát.

Megállapítja továbbá, hogy az alperes megsértette a felperes családi élethez való jogát azzal, hogy a felperes által ...-én benyújtott iskolaérettségi vizsgálat elrendelése iránti kérelmet nem bírálta el.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy Dr. Hegedűs D. Andreapártfogó ügyvéd (címe) díját 100%-ban a Magyar Állam viseli.

A le nem rótt 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes megsértette a tisztességes és ésszerű időn belüli eljáráshoz való alapjogukat, valamint azon keresztül a családi és magánélethez, illetve a kapcsolattartáshoz fűződő személyiségi jogait, továbbá az I. rendű felperes apai, illetve emberi méltóságát azzal, hogy a ... számon folyó eljárásban a ... utónevű gyermekével való kapcsolattartást érintően benyújtott végrehajtási kérelmeit (75 db) nem bírálta el, gyermekét ezért több mint két éve a ... Bíróság ... számú végzésében szabályozottak szerint a hét közben előírt 2 x 2 órára magával elvinni nem tudta, vele kapcsolatot nem tarthatott.

Kérték az alperesnek a jogsértő állapot megszüntetésére, elégtétel adására és személyenként 500.000

forint sérelemdíj megfizetésére kötelezését.

A 2015. augusztus 27. napján 10. sorszámmra érkezett beadványában az I. rendű felperes keresetét kiterjesztette, kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a tisztességes és ésszerű időn belüli eljáráshoz való jogát, a gyermekével kapcsolatos döntésekben való részvételhez való személyiségi jogát, illetve az apai méltóságát.

Előadása szerint ...-én kérelemmel fordult a ... azért, mert az édesanyjával a ... utónevű gyermek beiskoláztatását illetően nem tudtak megegyezni: az anya nem volt hajlandó kérelmezni vele közösen a kislány iskolaérettségének vizsgálatát, annak ellenére, hogy a kislány júniusban elmúlt 6 éves, okos, és szemmel láthatóan érett arra, hogy megkezdje az iskolát.

Az ... a vele szemben fennálló kizárási ok miatt a kérelmét 3 napon belül fel kellett volna terjeszteni a kormányhivatalhoz kijelölés végett, a kormányhivatalnak pedig 5 napon belül ki kellett volna jelölni az ügyben eljárni köteles kerületi gyámhivatalt. A kijelölt gyámhivatalnak 21 napon belül döntést kellett volna hoznia az ügyben. Ehhez képest a gyámhivatal a kizárási kérelmet hat hónap után bírálta el, amikor már három hónapja elkezdődött a tanév.

A 6. sorszámú beadványában a keresetét a sérelemdíj vonatkozásában 300.000 forinttal felemelte arra hivatkozással, hogy a ... olyan végzéseket jogerősített a ... számú eljárásban, amelyekkel szemben fellebbezést terjesztett elő.

A 44. számra érkezett beadványában keresetét ismét kiterjesztette, kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a személyes adatai és a magántitka védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az ügyükben keletkezett, személyes, illetve részben különleges személyes adatoknak minősülő és magántitkokat is tartalmazó beadványait, és az ezekre vonatkozó határozatait jogosulatlanul megküldte a gyámügyi eljárásokra ... részéről meghatalmazással nem rendelkező, így az iratok megismerésére nem jogosult a ... ügyvédnek.

A 21. sorszámú beadványában azt adta elő, hogy a ... számú, ...-án kelt határozatában a másodfokú hatóság megsemmisítette az elsőfokú gyámhivatal ... számú védelembevételi eljárást megszüntető határozatát és az első fokon eljáró gyámhivatalt új eljárás lefolytatására utasította. A másodfokú szerv megállapította a súlyos eljárási késedelmet az elsőfokú hatóság részéről és emiatt az első fokon eljáró gyámhivatalt az általános tételű eljárási illeték kétszeresének megfelelő összegű bírság megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság a 2017. szeptember 12. napján kelt 5.P.21.941/2015/64. számú végzésével a pert kk. II.rendű felperes neve II. rendű felperes és az alperes között megszüntette. Ezt a határozatot a Fővárosi Ítéltábla a 2018. március 29. napján kelt 2.Pkf.25.289/2018/2. számú végzésével helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes a ... számú ügyben folytatott nem jogszabályszerű eljárása következtében megsértette az I. rendű felperes magánélethez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperes részére 300.000 forint sérelemdíjat. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felek a felmerült költségeiket maguk viselik, a le nem rótt 66.000 forint kereseti illeték az állam terhére marad.

Ítéletének indokolásában idézte a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 4. § (1) bekezdésében, (2) bekezdésében és (3)

bekezdésében, a Ptk. 2:52. §-ában foglaltakat, utalt a Ptk. 2:43. § b) pontjában, 2:51. § (1) bekezdés a) pontjában, a Pp. 164. § (1) bekezdésében, a 72/1995 (XII. 15.) AB határozatban, a 149/1997. (IX. 10.) Korm.rendeletben, a fair eljárás tekintetében pedig az Emberi Jogok Európai Egyezményében írtakra.

Rögzítette, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni. A közigazgatási eljárás a döntés jogerőre emelkedésével zárul le. Az eljárás befejezésének ésszerű időtartama a jogvita tárgya, természete, valamint az eljárás lefolytatásának egyedi körülményeit alapján határozható meg.

A kapcsolattartás végrehajtására vonatkozó gyámhatósági eljárás során a hatóság a Ket. szabályai betartásával, az eljárásra vonatkozó speciális szabályok figyelembe vétele mellett köteles eljárni.

A kapcsolattartás végrehajtásának elrendelése vonatkozásában a gyámhatósági eljárásokra vonatkozó speciális jogszabály [149/1997. (IX. 10.) Korm.rendelet] harminc napos határidőt határoz meg.

A perbeli esetben a végrehajtási eljárások döntően az alábbi séma szerint folytak: végzéssel értesítve a gondozó szülő az eljárás megindításáról, mindkét szülő idézése, a felek meghallgatása, nyilatkozattételre határidő kérése, időpontok megváltoztatása, elsőfokú döntés, fellebbezés, hatályon kívül helyezés másodfokon, új eljárás mediáció bevonásával, bizonyítási kísérletek, újabb elsőfokú határozat, fellebbezés, másodfokú eljárás. A határidő túllépése szinte minden esetben megtörtént, 27 ügyben több mint egy éve a fellebbezések elbírálása nem történt meg.

Tekintettel arra, hogy az elmaradt kapcsolattartást hat hónapon belül lehet pótolni, a hiányzó határozatok a felek között kialakult helyzetet lényegileg már nem befolyásolják.

A határidők, különösen a fellebbezési eljárásra előírt határidő be nem tartása eljárási szabálysértés. Az alperes nem jogszabályszerű eljárása következtében az I. rendű felperes kapcsolattartása gyermekével mintegy hat hónapon át korlátozott volt. Az nem állapítható meg, hogy ezen idő alatt nem láthatta gyermeket, azonban az elmaradt kapcsolattartások pótlása nem mindig valósult meg.

A bíróságnak nem feladata a gyámhatósági határozatok tartalmi megfelelésének vizsgálata.

A Ptk. a személyiségi jogok között a tisztességes eljáráshoz való jogot nem nevesíti, azt az álláspontot követi, hogy a polgári jogi személyiségi védelem köre nem azonos az alapjogok katalógusával.

A tisztességes eljáráshoz való jog kétségtelenül valamennyi alapjogi dokumentumban, az Alaptörvényben, valamint az egyes eljárási törvényekben is deklarált alapvető jog. Célja azonban nem az ember, mint társadalmi lény alapvető jogainak, hanem az állam által fenntartott rendszerek keretében bonyolított eljárások szabályszerűségének garantálása. A közjog által védett alapjogok nem közvetlenül az ember személyiségéből fakadnak, elsődlegesen nem az emberi individuum védelmét, hanem az állami közreműködés mellett zajló eljárások megfelelő funkciójú érvényesülését szolgálják. A védendő érték nem közvetlenül az emberi személyiségből fakad.

A tisztességes eljáráshoz való jog célja, hogy az ügyfél „ügyféli jogaiban” ne szenvedjen hátrányt. Önmagában az ügyintézés késedelme vagy egyéb mulasztások - többlet-tényállás hiányában - személyiségi jogsértés alapjául nem szolgálnak. A tisztességes eljáráshoz való jog ugyanis nem olyan, a személyiségből fakadó sajátosság, ami az egyéniség kibontakozásához elengedhetetlen, és ezért külön jogi védelmet élvez, hanem elsősorban az államot terhelő kötelezettség.

Az alperes ügyintézése során, annak folyamányaként megvalósult az I. rendű felperes vonatkozásában a magánélet megsértése, amely megalapozza a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontjának és a sérelemdíjnak az alkalmazását.

A sérelemdíj közvetett kompenzáció, az elszenvedett sérelem hozzávetőleges alternatív kiegyensúlyozása olyan vagyoni szolgáltatás nyújtásával, amely az elszenvedett sérelemért arányosnak becsült, másnemű, pénzben kifejezett előnyt nyújt. A perbeli esetre vonatkoztatva annak

összegét mérlegeléssel 300.000 forintban határozta meg. Értékelte, hogy a gyermek és az apa közötti kapcsolat hat hónap alatt nem szakadt meg, csak a kapcsolattartások száma csökkent, ennek elsődleges oka azonban nem az alperes.

Ezt meghaladóan - a magántitok és a személyes adatok védelméhez való jog megsértése miatt előterjesztett kereseti kérelmekre is kiterjedően - a keresetet elutasította.

Kiemelte, hogy az I. rendű felperes csupán hivatkozott arra, hogy a megjelölt ügyekben ... ügyvédnek nem volt meghatalmazása, annak hiányában kapott határozatokat, ugyanakkor se büntető bírósági jegyzőkönyveket, se tanúvallomásokot nem csatolt ezzel kapcsolatban.

A hivatkozott határozatok - az I. rendű felperes személyes adatai körében - a nevét, az anyja nevét, születési helyét és idejét, valamint lakcímét tartalmazzák. Ezeket az adatokat a felek között folyó számtalan eljárás eredményeként ... már ismeri, adatvédelmi szempontból így az I. rendű felperest sérelem nem érte.

A Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

A 80. számú végzésével megállapította, hogy az 5.P.21.941/2015/65. számú ítéletnek a 300.000 forint sérelemdíjat megállapító része jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú ítélettel szemben az I. rendű felperes (a továbbiakban: felperes) terjesztett elő fellebbezést, melyben annak részbeni megváltoztatását és kereseti kérelmének teljes egészében történő helyt adást kérte.

Indítványozta az elsőfokú ítélet rendelkező részének a kiegészítését az alábbiak szerint: "Az alperes azzal, hogy a ... számú eljárásban egyáltalán nem volt hajlandó elbírálni az I. rendű felperes 75 apai kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelmét, továbbá azzal, hogy elmulasztotta hatékony intézkedések megtételét az apai kapcsolattartás érdekében, megsértette az I. rendű felperes tisztességes eljáráshoz való alapjogán keresztül a családi és magánélethez, valamint az apai kapcsolattartáshoz fűződő személyiségi jogát."

Előadása szerint az elsőfokú bíróság helyesen fejtette ki, hogy a sérelmezett mulasztás a családi- és magánélethez való személyiségi joga sérelméhez vezetett, de az elsőfokú ítélet rendelkező részét elnagyolta, amikor a családi- és magánélet tiszteletben tartásához fűződő személyiségi joga sérelmének okaként csupán az alperes eljárásának nem jogszabályszerű voltát jelölte meg.

Az elsőfokú bíróság megállapításai a sérelmek időtartama tekintetében iratellenesek, tartalmuk tekintetében hiányosak. Az első fokon eljáró bíróság az alperesi magatartás súlyosan felróható, kirívóan durva volta felett elsiklott, a sérelem mértékét csekélynek tekintette.

A Fővárosi Ítéltábla a 8.Pf.21.101/2014/7. számú ítéletében - több mint három évvel ezelőtt - részére 400.000 forint nem vagyoni kártérítés megítélését tartotta indokoltnak, 18 hónap időtartamú kapcsolattartás akadályozása alapján. Azon ügyben az alperesi közrehatás mértéke, súlya és felróhatósága lényegesen enyhébb volt, mint a mostani esetben.

A perbeli ügyben az alperes nem volt hajlandó elbírálni egyetlen végrehajtás iránti kérelmét sem 2014 novemberétől kezdődően a mai napig.

Az elsőfokú ítéletben megállapított 6 hónapos akadályozással ellentétben kilenc hónapi, illetve teljes mértékű akadályozásról van szó, a sérelmezett időszakban egyetlen kapcsolattartás sem valósult meg, a gyermekével kilenc hónapig érdemben egyáltalán nem tudott foglalkozni.

Az anyával való formális "kibékülés", a szűkebb körű kapcsolattartás elfogadása is azért történt, mert az alperes nem bírálta el a kérelmeit.

Az alperes két éven át nem volt hajlandó döntést hozni a 75 kérelme egyikében sem, a gyermeket a hét közben előírt 2 x 2 órára egyetlen egyszer sem tudta elvinni.

A helyzet kialakulásáért kizárólagosan az alperes felelős, hiszen a sérelmes helyzet abban a pillanatban megszűnne, amint az alperes eleget tenne a kérelmei érdemi elbírálására vonatkozó

törvényi kötelezettségének.

A kislány beiskolázásáról kapcsolatos kérelme tárgyában történt alperesi eljárást is sérelmezte: ebben az ügyben az alperesnek 60 napon belül érdemi döntést kellett volna hoznia, ehhez képest az eljárni köteles gyámhivatal a kizárási kérelmét hat hónap után bírálta el, amikor már 3 hónapja elkezdődött a tanév.

Az elsőfokú bíróság ezt, valamint a gyermek védelembe vételére irányuló eljárás miatt előterjesztett kereseti kérelmét érdemben el sem bírálta, így az elsőfokú ítélet hiányos, nem tesz eleget a teljesség követelményének.

Az adatvédelmi jogsértés vonatkozásában a személyes adat fogalmának és az adatkezelés jogszerűségének jogszabály szerinti értelmezése az elsőfokú bíróság értelmezésétől eltér. ... a gyámügyi eljárásban meghatalmazással nem rendelkezett.

Az Info.törvény 3. § 2. pontja, 22. § (2) bekezdése és a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján a perben az alperesnek - mint adatkezelőnek - kellett volna bizonyítania, hogy az inkriminált határozatokat jogszerűen küldte meg ..., az ügyvéd szabályos meghatalmazással rendelkezett Ezen kötelezettségének azonban nem tett eleget.

A gyámügyi eljárásban elhangzó, illetve leírt szinte minden mondat szenzitív személyes adat, hiszen abból a szülők magatartására, alkalmasságára, pedagógiai nézeteire vonatkozó következtetések egész sora vonható le.

Ennek megfelelően egy ilyen határozatot csak az abban érintettek mindegyikének írásbeli hozzájárulása, vagy törvény rendelkezése alapján lehet harmadik személyek számára hozzáférhetővé, megismerhetővé tenni az Info.törvény 5. § (1) és (2) bekezdései alapján.

A 2018. december 3. napján érkezett beadványában a felperes előadta, hogy a határozatok meghozatalára azóta sem került sor, a mintegy 75 elmaradt kapcsolattartás kérdése változatlanul rendezetlen.

Az alperes a mai napig nem tudta felmutatni ... meghatalmazását sem.

Mindezek alapján indokolt a sérelemdíj összegének a kereset szerinti mértékre történő felemelése.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felperes fellebbezése részben megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kizárólag a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

A fellebbezéssel érintett körben az elsőfokú bíróság érdemi döntésével és levont jogi következtetéseivel a másodfokú bíróság részben nem értett egyet, ezért az első fokon hozott határozatot a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.

Az elsőfokú bíróság a jogvitában irányadó jogszabályi rendelkezéseket ismertette, ezért azokra a Fővárosi Ítéltábla csupán visszautalt.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását az alábbiakkal egészítik ki:

Kiskorú II.rendű felperes neve védelembe vétele ügyében alperes neve előtt ... számon indult eljárás. Az elsőfokú hatóság ...-én kelt ... számú végzésével a védelembe vétel ügyében indult eljárást megszüntette, ezzel egyidejűleg felhívta a gyermek lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálatot, hogy a gyermek számára alapellátás keretében nyújtson segítséget.

alperes neve a ... napján kelt ... számú határozatával az elsőfokú végzést megsemmisítette és az

elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására utasította.

Felhívta az elsőfokú gyámhivatalt, hogy a felperesnek mint különélő szülőnek kiskorú II.rendű felperes neve nevű gyermeke ideiglenes hatályú elhelyezése ügyében ...-án előterjesztett kérelmét soron kívül, haladéktalanul bírálja el.

... napján a felperes a ... fordult kérelemmel, tekintettel arra, hogy a gyermek édesanyjával nem tudtak megegyezni a kislány beiskolázását, iskolaérettségét illetően.

Az alperes az ... szemben fennálló kizárási ok tárgyában a jogszabályban előírt határidőben nem intézkedett, a határozat meghozatalára hat hónap elteltével került sor.

A tényállás fenti hiányosságai az ügy érdemi elbírálására kihatással nem voltak, az elsőfokú bíróság ítélete összességében a Pp. 220. § (1) bekezdésében, 224. § (2) bekezdésében és 213. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelt. Az eljárás folyamán a felperes a keresetét számtalan esetben módosította, kiegészítette. Az elsőfokú ítélet ezekhez képest összefoglaló jelleggel, a jogvita lényegére koncentrálva hozta meg a döntését, és ezen szempontok mentén indokolta meg az ítéletét. Az indokolás hiányosságai az ügy érdemére nem hatottak ki, azok a másodfokú eljárásban pótolhatóak voltak.

A fellebbezésben írtakra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakra mutat rá.

A felperes a keresetét az eljárások elhúzódására alapította, az időszerű döntés hiányából eredeztette a sérelmét és a személyiségi jogsértést. A perbeli jogvita tárgyát nem az képezte, hogy az alperes a kapcsolattartást rendező határozat végrehajtása érdekében hatékony intézkedéseket tett-e, vagy sem, hanem az, hogy az alperes elmulasztott időszerűen intézkedni a felperes benyújtott kérelmei, illetve a védelembe vétel tárgyában.

A felperes azt állította, hogy az észszerű időn belül történő eljárásra vonatkozó kötelezettség megszegése kihatott a családi kapcsolataira, a gyermekével kapcsolatot tartani nem tudott, a ... Bíróság végzésében szabályozottak szerint hét közben a gyermeket 2 x 2 órára nem vihetette el magával, vele kapcsolatot nem tarthatott, a gyermekkel kapcsolatos ügyekbe nem szólhatott bele.

A Fővárosi Ítéltábla egyetért az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, mely szerint a tisztességes eljáráshoz való jog nem személyiségi jog. A tisztességes eljárás elve olyan közjogi, alkotmányjogi védelmet élvező alapelv, amely a személyiségi jogok körébe nem vonható, nem minden alapjog azonosítható ugyanis egyben személyiségi jogként is. Ez olyan - az érintett személyt egy adott eljárásban megillető - eljárásjogi garancia, amely nem a személyiségből fakad, esetleges sérelme személyiségi jogi védelem alapjául nem szolgálhat. (Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.396/2014/7., 2.Pf.21.145/2016/4., 2.Pf.21.077/2014/6. számú ítéletei).

A perben ugyanakkor - a felperesi hivatkozás alapján - vizsgálni kellett azt, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme okán sérült-e a felperes valamely - általa hivatkozott - személyiségi joga, az alperesi intézkedés késedelme kihatott-e a felperes és a gyermek közötti kapcsolattartásra, a gyermekkel kapcsolatos döntésekben való részvételre.

A Fővárosi Ítéltábla következetes álláspontja az, hogy személyiségi jogi igényként azon igények érvényesíthetők, ahol a védendő érték közvetlenül az ember személyiségből fakad (BDT.2015.3337.). A szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás ilyen igény, egyike az emberi individuumhoz legszorosabban kapcsolódó jogoknak (2.Pf.20.996/2016/4.), hiszen a személyiség

részét képezi az, hogy a szülő a gyermekével milyen kapcsolatot tud tartani. Ekként a gyermekkel való kapcsolattartás sérelme alapot adhat személyiségi jog megsértésének megállapítására (32.Pf.21.094/2016/5.).

Az elsőfokú bíróság ezt a sérelmet az alperes ... számú eljárása tekintetében megállapította, ebben a körben nem volt lehetőség az elsőfokú ítélet rendelkező részének a felperes fellebbezésében írtak szerinti kiegészítésére.

Az elsőfokú bíróság ítéleti rendelkezése a felperes kereseti kérelméhez igazodott. A felperes keresetét az időszerű eljárási kötelezettség megsértésére alapította, a bíróság döntése is csak ebben a körben mozoghatott, a hatékony intézkedések megtételének elmulasztása vizsgálat tárgyát nem képezhette.

A per adatai alapján nem volt megállapítható, hogy az alperes 75 apai kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelmét egyáltalán nem volt hajlandó elbírálni.

A személyiségi jogok megsértésével kapcsolatos perekben a jogsértés megállapítása esetén elvárás, hogy az ítélet rendelkező része pontosan és szabatosan tartalmazza a jogsértő magatartás leírását.

Az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része ennek a követelménynek nem felel meg.

Annak rögzítése, hogy az alperes a ... számú ügyben a nem jogszabályszerű magatartásával sértette meg a felperes magánélethez fűződő személyiségi jogait, nem kellően konkrét megfogalmazás, nem fejezi ki azt, hogy az alperes mely konkrét magatartása eredményezte a felperes személyiségi jogainak sérelmét.

Ezt a rendelkezést a másodfokú bíróság akként pontosította, hogy a személyiségi jogok sérelme azáltal következett be, hogy az alperes a ... számú ügyben a felperes által előterjesztett kérelmeket ésszerű időn belül nem bírálta el.

Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

A Ptk. 2:42. § (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való - bármilyen módon, illetve eszközzel történő - kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja.

A másodfokú bíróság megállapítása szerint az alperes magatartása, a kapcsolattartásra vonatkozó kérelmek ésszerű időn belül történő elbírálásnak elmaradása nem csupán a felperes magánélethez, hanem a Ptk.-ban és az Alaptörvényben nevesített családi élethez és kapcsolattartáshoz fűződő jogait is sértette.

A felperesnek nemcsak ahhoz van joga, hogy teljes családban éljen, hanem ahhoz is, hogy családi élete keretében a gyermekével megfelelő kapcsolatot tarthasson, a bíróság által szabályozott kapcsolattartás nem megfelelő működése esetén annak végrehajtása érdekében a gyámhivatal - a Ptk. 4:179. § (1) bekezdésében, 4:181. § (1) bekezdésében, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (Gyer.) 29. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel - aktív, időszerűen beavatkozását igényelje.

Különélő szülőként jogosult arra is, hogy a gyermeke sorsát érintő kérdésekben, az iskola, az életpálya megválasztása tekintetében - a Ptk. 4:175. §-ában írtak alapján - a másik szülővel közösen gyakorolja jogait. Amennyiben a közösen gyakorolt felügyeleti jogostványok tekintetében a másik szülővel nem tudnak megegyezni, a gyámhatóságnak - a Gyer. 20-26. §-ában szabályozottak szerinti

döntését kérheti.

A fentiek szerinti kérelem esetén a döntési folyamat elhúzódása, az ésszerű időn túli döntéshozatal nem csak a magánélethez, hanem a családi élethez és a kapcsolattartáshoz való személyiségi jogot is sérti.

A felperes által a gyermek beiskolázásával kapcsolatosan benyújtott kérelem tekintetében az alperes nem vitatta, hogy a kizárási kérelem elbírálására késedelmesen, csupán hat hónap elteltével került sor.

E vonatkozásban az, hogy az alperes a döntést halogatta, ésszerű időn belül a kizárás tárgyában a határozatot nem hozta meg, nem csupán a tisztességes eljáráshoz való jogot, mint alapjogot sértette, hanem jogtalan beavatkozást jelentett a felperes családi életébe is.

A felperes az alperes késlekedése miatt akadályozva volt abban, hogy a gyermekkel kapcsolatos döntésekben részt vegyen, a döntés elhúzódása számára bizonytalan helyzetet idézett elő a tekintetben, hogy a gyermek beiskolázásával, iskolaérettségével kapcsolatosan milyen döntés hozható.

Erre tekintettel a Fővárosi Ítélőtábla a családi élethez való jog megsértését e tekintetben is megállapította.

A védelembé vételi eljárás ugyanakkor más megítélés alá esik, mint a kapcsolattartási kérelmekkel összefüggő gyámhivatali eljárás.

A védelembé vétel a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gytv.) 68. §-a és 72. §-a alapján a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedés.

Ez a jogintézmény a hatósági eszközön túl a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó által végzett szociális segítő munka eszközeivel igyekszik elősegíteni azt, hogy a veszélyeztetett gyermek a saját családi környezetében nevelkedve kapjon a veszélyeztetettség megszüntetéséhez szükséges támogatást. Az eljárás tárgya a kiskorú gyermek védelme és személyiségi jogainak megóvása, nem pedig a szülő gyermekhez kapcsolódó személyiségi joga.

Az eljárás kérelemre és hivatalból is megindulhat.

A perbeli esetben az intézkedés szükségességének vizsgálatára irányuló eljárás nem a felperes kérelmére indult, az nem a felperes, hanem a gyermek személyiségi jogait érinthette. Amennyiben a gyermek személyiségi jogai a hatóság késlekedése miatt sérülnek, helyette, illetve az e körben képviselőjére jogosult személy helyett a szülő személyiségi jogi igényt nem érvényesíthet saját nevében a Ptk. 2:54. § (2) bekezdésének korlátozó rendelkezésére figyelemmel.

E tekintetben tehát a kereset elutasítására jogszerűen került sor.

A Fővárosi Ítélőtábla nem értett egyet azzal a felperesi fellebbezésben foglalt érveléssel, hogy az elmeállapotra vonatkozó közlés sérti az emberi méltóságot.

Az emberi méltóság az ember érinthetetlen lényegét jeleníti meg. Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá arra, hogy az emberi méltóságot azok a magatartások sértik, amelyek megkérdőjelezik a jogosult emberi mivoltát, illetve amelyek elmulasztják, megtagadják azt a minimális és kötelező tiszteletet, ami az embert pusztán emberi minősége alapján megilleti. Ennek megítélése nem az érintett személyes érzékenysége, hanem egy „objektív” teszt, mérce alkalmazásával történhet.

Nyilvánvalóan sérti az emberi méltóságot az a magatartás, közlés, amely dehumanizál, közvetve

vagy közvetlenül kétségbe vonja az egyén emberi voltát, emberi minőségét. Emberi méltóságot sérthet a személy pusztán tárgyként kezelése, az egyén kiszolgáltatott helyzetével való visszaélés, az egyén személyiségének lényegét illető erős sértés, megalázás.

A perbeli esetben ilyen alperesi magatartás nem volt megállapítható.

Az elsőfokú bíróság a személyes adatok védelméhez való jog, továbbá a magántitok sérelmére alapított kereseti kérelmet is jogszerűen utasította el.

Az Infotv. 3. § 2. pontja szerint személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat - különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret -, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés.

A 3. pont szerint különleges adat: a személyes adatok különleges kategóriáiba tartozó minden adat, azaz a faji vagy etnikai származásra, politikai véleményre, vallási vagy világnézeti meggyőződésre vagy szakszervezeti tagságra utaló személyes adatok, valamint a genetikai adatok, a természetes személyek egyedi azonosítását célzó biometrikus adatok, az egészségügyi adatok és a természetes személyek szexuális életére vagy szexuális irányultságára vonatkozó személyes adatok.

A felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a sérelmezett ..., a ..., valamint a ... határozat tartalmából nem csupán a neve, hanem minden olyan adat, információ személyes adat, amely kapcsolatba hozható az érintettel, azaz vele. Személyes adat továbbá az ezen információkból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés is.

A Ptk. 2:43. § e) pontja alapján a személyiségi jogok sérelmét jelenti a magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez való jog megsértése.

A Ptk. 2:46. § (1) bekezdése szerint a magántitok védelme kiterjed különösen a levéltitok, a hivatásbeli titok és az üzleti titok oltalmára.

A (2) bekezdés szerint a magántitok megsértését jelenti különösen a magántitok jogosulatlan megszerzése és felhasználása, nyilvánosságra hozatala vagy illetéktelen személlyel való közlése.

A magántitok fogalmát jogszabály nem határozza meg, a bírói gyakorlat szerint annak az olyan tény, vagy körülmény minősül, amelyet csak kevesen ismernek és annak titokként való megőrzéséhez az érintett személynek méltányolható érdeke fűződik. Ez bármilyen személyi, családi, vagyoni vonatkozású bizalmas adat lehet. Azt, hogy valamely tény, adat, körülmény magántitoknak tekinthető-e, az adott ügy egyedi sajátosságai, körülményei alapján szükséges megítélni.

A személyes adatok védelmét az eljáró hatóságoknak biztosítaniuk kell. A védett adat - ennek körében a magántitok - nem juthat illetéktelen, megismerésre nem jogosult személy tudomására.

A perbeli esetben a gyámhivatali iratok között fellelhető egy ... napján kelt ügyvédi meghatalmazás, amelyben ... meghatalmazta a ..., eljáró ügyvédként ..., hogy a kapcsolattartás végrehajtása és újraszabályozása iránti eljárásban az „első és másodfokú gyámhivatal előtt...” képviselőt az ügyvédi törvényben meghatározott jogkörben ellássa.

A felperes az 5.P.21.941/2015/50. sorsszám alatt csatolt iratában jelölte meg azon okiratokat, amelyeket az alperes - álláspontja szerint - jogszerűtlenül küldött meg ... részére. Ezek a ..., a ..., valamint a ... számú ügyekben ... napján, illetve azt követően kiadott iratokat jelentik.

A Ket. 40. § (1) bekezdése szerint ha törvény nem írja elő az ügyfél személyes eljárását, helyette

törvényes képviselője vagy az általa vagy törvényes képviselője által meghatalmazott személy, továbbá az ügyfél és képviselője együtt is eljárhat. Az ellenérdekű ügyfelek képviselését nem láthatja el ugyanaz a személy.

A (2) bekezdés szerint ha az ügyfél nem személyesen jár el, a hatóság az eljáró személy képviseleti jogosultságát megvizsgálja. A meghatalmazott a képviseleti jogosultságát a 40/A. §-ban meghatározott módon köteles igazolni.

A (4) bekezdés értelmében a hatóság visszautasítja a meghatalmazott eljárását, ha az nem alkalmas az ügyben a képviselet ellátására, vagy ha képviseleti jogosultságát az erre irányuló hiánypótlási felhívás ellenére sem igazolja. A meghatalmazott visszautasítása esetén a hatóság felhívja az ügyfelet, hogy járjon el személyesen, vagy gondoskodjék a képviselet ellátására alkalmas képviselőről.

A rendelkezés értelmében tehát ha az ügyvéd meghatalmazása nem megfelelő, a hatóság - a Ket. fenti szabályai szerint - a jogi képviselőt képviseleti jogosultsága igazolására hívhatja fel, a meghatalmazás hiányát ekként pótolva.

A (7) bekezdés rendelkezésének megfelelően, ha az ügyfélnek képviselője van, az iratokat a hatóság a képviselő részére küldi meg.

Tekintettel arra, hogy ezen időszakban ... meghatalmazással rendelkezett, az alperes az okiratokat jogszerűen adta ki részére, a felperes személyes adatok és magántitok védelméhez fűződő személyiségi jogai nem sérültek. Megjegyzi a Fővárosi Ítélőtábla, hogy a felperes konkrétan meg sem jelölte, hogy mely - a Ket. 172. § e) pontja által meghatározott védett titokkörbe tartozó - magántitka sérült.

Az elsőfokú bíróság a személyiségi jogsértés következményeként helytállóan rendelkezett a Ptk. 2:52. § (1) és (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a sérelemdíjról is.

Az eljárások indokolatlan elhúzódása, a felperesben ennek folytán kialakult bizonytalanság, tehetetlenségérzet köztudomású tényként vehetők figyelembe, a sérelemdíj összegszerűsége körében a jogsértésnek a sértettre gyakorolt hatásaként értékelhetők.

Az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíj a hasonló jellegű jogsértéseknél megítélt összegekre, a jogsértés súlyára, a felróhatóság mértékére tekintettel szükséges, de egyben elegendő is a felperest ért nem vagyoni hátrány kompenzálására. A másodfokú bíróság - a további megállapított jogsértés ellenére - sem talált olyan egyéb értékelhető körülményt, melynek mérlegelése a sérelemdíj összegének felemelését indokolta volna.

A felperes fellebbezése részben eredményre vezetett. Az alperesnek a másodfokú eljárásban költsége nem merült fel, tekintettel arra, hogy fellebbezési ellenkérelem részéről nem került előterjesztésre.

A személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított fellebbezési eljárási illetéket a felperes személyes költségmentessége, továbbá az alperes személyes illetékmentessége folytán az állam viseli a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-ának megfelelően. A Fővárosi Ítélőtábla a Pp. 87. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően megállapította, hogy a felperes pártfogó ügyvédjének díját a Magyar Állam viseli.

Budapest, 2018. december 4.

. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Kepesné dr. Bekő Borbála s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő